Uchwała Nr XXI/152/2020
Rady Powiatu Mławskiego
z dnia 14 grudnia 2020 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Na podstawie art. 12 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 poz. 920) w związku z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r. poz. 426 ze zm.) Rada Powiatu uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Mławskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu

/-/ Barbara Stańczak

Uzasadnienie

Mocą przepisu art. 35a ust 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r. poz. 426 ze zm.) ustawodawca nałożył na samorządy powiatowe obowiązek opracowania i uchwalenia przez Radę Powiatu oraz realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w następującym zakresie:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie mławskim na lata 2021-2030" jest kompleksowym opracowaniem zawierającym planowane działania we wszystkich trzech wymaganych aspektach. Program wyznacza cele i zadania do realizacji oraz wskazuje kto i przy pomocy jakich środków winien je realizować.

Powyższy program będzie kontynuacją działań na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanych przez samorząd powiatu mławskiego w latach 2013-2020.

Załącznik do
Uchwały Nr XXI/152/2020
Rady Powiatu Mławskiego
z dnia 14.12.2020r.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NA LATA 2021 - 2030

Mława, grudzień 2020 rok

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU……3
II. ZASOBY INSTYTUCJONALNE…….5
III. REALIZACJA PROGRAMU……..29
IV. CEL PROGRAMU……...30
1. CEL GŁÓWNY: wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym……30
2. CEL SZCZEGÓŁOWY 1: kształtowanie postaw społecznych mających na celu tworzenie środowiska przyjaznego dla osób z niepełnosprawnościami……...31
3. CEL SZCZEGÓŁOWY 2: likwidacja barier technicznych oraz architektonicznych w komunikowaniu się dająca możliwość uczestnictwa osobom z niepełnosprawnościami w życiu społecznym……31
4. CEL SZCZEGÓŁOWY 3: poprawa dostępności oraz wyrównywania szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami, w tym uczestnictwo w edukacji ustawicznej……32
5. CEL SZCZEGÓŁOWY 4: wzmacnianie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami …….33
6. CEL SZCZEGÓŁOWY 5: inicjowanie i integrowanie działań jednostek i organizacji pozarządowych w zakresie wzmacniania wsparcia i uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym……34
7. CEL SZCZEGÓŁOWY 6: pomoc dorosłym osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz osobom niezdolnym do podjęcia pracy……...34
V. PODSUMOWANIE…….35

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Delegację do opracowania Programu stanowi art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.z 2020r. poz. 426 ze zm.) określający, iż do zadań powiatu należy: opracowanie i realizacja zgodnych z przyjętą powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej,

- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia

- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych

Istotą Powiatowego Programu Wyrównywania Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, zwanego dalej „Programem", jest stworzenie na terenie powiatu mławskiego odpowiednich warunków oraz zagwarantowanie i udzielenie osobom z niepełnosprawnościami takiej pomocy, która umożliwi osiągnięcie jak najlepszej życiowej samodzielności i aktywności przy wykorzystaniu tkwiących w nich potencjalnych zdolności i możliwości.

Program wyznacza kierunki rozwoju oferty wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, które dostosowane do rzeczywistych potrzeb stanowić będą podstawę do sporządzania konkretnych projektów wcielanych w życie na obszarze powiatu mławskiego. Do skutecznej realizacji zamierzonych celów niezbędna będzie współpraca samorządu powiatowego i gminnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które mogą wspierać realizację programu zarówno merytorycznie jak i finansowo, w zakresie zasobów i specyfiki poszczególnych jednostek.

Program ma charakter otwarty. Ze względu na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania osób z niepełnosprawnościami, istnieje możliwość wprowadzania zmian w Programie w zakresie włączania nowych zadań na różnych etapach jego realizacji.

Program stanowi podstawę do opracowywania i realizacji programów celowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i pozyskiwania dodatkowych środków finansowych min.: w ramach programów PFRON oraz UE i innych.

Uchwalona w dniu 1 sierpnia 1997r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych uznaje, że:

osoby niepełnosprawne to osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz wypełnianie ról społecznych, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Oznacza to, iż w szczególności osoby niepełnosprawne mają prawo do:

- dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny,
- dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
- nauki w szkołach wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami, korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub indywidualnej edukacji,
- pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
- pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, oraz do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
- zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności,
- życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
  - dostępu do urzędów i obiektów użyteczności publicznej,
  - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu
  - dostępu do informacji,
  - możliwości komunikacji międzyludzkiej;
- posiadania samorządnej reprezentacji swojego środowiska oraz konsultowania wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swoich zainteresowań i potrzeb.

Program wyznacza kierunki rozwoju wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz pozwala na uwzględnienie problemów tej grupy osób w procesie kreowania właściwej polityki w tym zakresie przez jednostki organizacyjne powiatu mławskiego oraz stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Program jest spójny z:

1. Wojewódzkim Programem Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych w Województwie Mazowieckim na lata 2017- 2021.
2. Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Mławskim.
3. Ustawodawstwem krajowym:
   1) Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej,
   2) Ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
   3) Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych.

II. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie powiatu mławskiego działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizują zarówno instytucje jak i organizacje pozarządowe, proponując różnorodne formy wsparcia zarówno w miejscu zamieszkania jak i poza nim.

1. **Wydział Edukacji i Zdrowia –** w stosunku do osób z niepełnosprawnością realizuje następujące zadania:
   1. Realizacja programu pn. „ Program wyrównywania różnic między regionami”, którego celem jest zwiększenie możliwości zaspokojenia potrzeb poszczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, w tym transportu i dostępności do obiektów użyteczności publicznej, edukacji i rehabilitacji
   2. Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych
   3. Udzielanie dotacji celowej dla organizacji pozarządowych realizujących zadania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie sportu, kultury, sztuki, promocji zdrowia oraz rehabilitacji społecznej.

Wydział Edukacji i Zdrowia do 20 października 2020 r. realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Mławie.

Tab. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane w latach 2017- 2019

Lp.	**Nazwa zadania**	Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
		Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota
1.	Dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej	2	55.000	1	25.000	1	27.000
2.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu	9	47.797	7	26.096	3	10.866
3.	Wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	4	120.000	3	89.806	1	32.000

2. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie

W Powiatowym Urzędzie Pracy osoba z niepełnosprawnością może być zarejestrowana jako:
- bezrobotna – to, osoba która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona min. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej lub zasiłku stałego,
- poszukująca pracy – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona min. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej lub zasiłku stałego.

Powiatowy Urząd Pracy w stosunku do osób z niepełnosprawnością realizuje następujące zadania:

1) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnościami w tym szkolenia i przekwalifikowanie,
2) kierowanie osób z niepełnosprawnościami, które wymagają specjalistycznego szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo – rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,
3) doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie podejmowania działalności gospodarczej i rolniczej podejmowanej przez osoby z niepełnosprawnościami,
4) współpraca z organami administracji rządowej, organami jednostek samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i fundacjami, w zakresie zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami,
5) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny miejsc pracy osób z niepełnosprawnościami,
6) zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu,
7) przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
8) dokonywanie zwrotu pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy,
9) dokonywanie zwrotu kosztów adaptacji pomieszczeń zakładu pracy stosownie do niepełnosprawności zatrudnionej osoby, szczególności w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy,
10) finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego,
11) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenie zatrudnionych osób.

Osoba z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego" może skorzystać z wyżej wymienionych usług Powiatowego Urzędu Pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej. Instrumenty skierowane są bezpośrednio do osób z niepełnosprawnością, jak też do pracodawców tych osób.

1. Uprawnienia pracodawcy zatrudniającego osoby z niepełnosprawnościami:
    - zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy,
    - zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy,
    - zwrot kosztów szkolenia pracownika,
    - miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika
    - zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego osobie niepełnosprawnej w pracy,
    - zwolnienie wpłat na PFRON,
    - refundacja części wynagrodzenia lub składek na ubezpieczenie społeczne.
2. Uprawnienia osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zdolnej do pracy, posiadającej status „bezrobotnego" lub poszukującego pracy:
    - pomoc w znalezieniu zatrudnienia,
    - możliwość nabycia, uzupełnienia, podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz nabycia doświadczenia zawodowego (szkolenia, staże, studia podyplomowe)
    - pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca pracy przy uwzględnieniu predyspozycji zawodowych i możliwości zdrowotnych oraz wymagań w danym środowisku pracy (doradca zawodowy).
3. Uprawnienia osób z niepełnosprawnościami podejmujących i prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą:
    - wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
    - dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego,
    - refundacja składek ZUS

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania oraz utrzymania odpowiedniego do jej możliwości zatrudnienia, a także daje możliwości awansu zawodowego poprzez poradnictwo zawodowe, szkolenia i kursy specjalistyczne.

Ważne jest również stworzenie właściwego środowiska pracy dla osoby z niepełnosprawnością poprzez adaptację stanowiska i miejsca pracy stosownie do potrzeb niepełnosprawnego pracownika. Adaptacja obejmuje dokonanie zmian lub modyfikacji stanowiska pracy poprzez specjalne oprzyrządowanie lub zastosowanie dodatkowych elementów ułatwiających pracę na konkretnym stanowisku a także przestrzeni miejsca pracy poprzez likwidację barier architektonicznych.

Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami najczęściej uzależnione jest od stopnia niepełnosprawności, motywacji, a także wykształcenia i posiadanych umiejętności.

Obecnie najczęściej osoba niepełnosprawna znajduje zatrudnienie w zakładach i instytucjach które zatrudniają osoby pełnosprawne, a więc w „zwykłych" warunkach pracy. Obecnie bowiem uznaje się, że osoby niepełnosprawnościami poszukujące pracy winny uczestniczyć w otwartych formach zatrudnienia zgodnie ze swoim stanem niepełnosprawności oraz ogólnym stanem zdrowia i celami osobistymi. Poprzez takie formy zatrudnienia osób niepełnosprawnościami realizowana jest również rehabilitacja społeczna i integracja zawodowa.

Od wielu lat obserwuje się niski poziom aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Jedną z przyczyn są obawy pracodawców związane z brakiem wiedzy i niesprecyzowanych oczekiwań dotyczących możliwości wykonywania pracy przez osoby z niepełnosprawnościami. Często pracodawcy nie umieją prowadzić skutecznej komunikacji z tymi osobami. Wielokrotnie wskazują na brak doświadczenia współpracy (dotyczy to głownie osób z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności). Pracodawcy obawiają się zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami ponieważ nie wiedzą czego mogą się po nich spodziewać i nie wiedzą jak reagować w różnych trudnych sytuacjach. Często osoba z niepełnosprawnością postrzegana jest jako gorsza, mniej wydajna, słabo wykwalifikowana i wymagająca opieki.

Bezczynność zawodowa tej grupy osób wpływa negatywnie na stan zdrowia, sprzyjając nasilaniu się istniejącej niepełnosprawności oraz powstawaniu nowych schorzeń w tym w sferze psychicznej.

Tabela. Zestawienie osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie w latach 2017 – 2019.

Wyszczególnienie			2017 rok		2018 rok		2019 rok	
			bezrobotni	poszukujący	bezrobotni	poszukujący	bezrobotni	poszukujący
Ogółem			116	10	113	17	119	20
Miejsce zamieszkania		Miasto	72	4	72	11	75	12
		Wieś	44	6	41	6	44	8
Płeć		Mężczyźni	59	8	58	11	63	13
		Kobiety	57	2	55	6	56	7
Wiek	18-24	Ogółem	4	0	1	1	3	1
		Kobiety	2	0	1	0	1	0
	25-29	Ogółem	9	0	9	0	8	0
		Kobiety	7	0	7	0	6	0
	30-39	Ogółem	28	4	34	5	24	5
		Kobiety	16	1	21	2	15	2
	40-44	Ogółem	6	1	10	1	14	1
		Kobiety	2	0	6	0	6	0
	45-49	Ogółem	11	1	7	1	12	6
		Kobiety	9	1	5	1	8	3
	50-54	Ogółem	17	1	14	4	15	2
		Kobiety	9	0	5	1	7	1
	55-59	Ogółem	29	0	21	2	24	0
		Kobiety	12	0	10	2	13	0
	60 i więcej	Ogółem	12	3	17	3	19	5
		Kobiety	0	0	0	0	0	1
Stopień niepełnosprawno	Znaczny		4	3	2	5	5	5
	Umiarkowany		24	5	31	5	20	9
	Lekki		88	2	80	7	94	6

ści								
Wykształcenie	**Wyższe**		11	1	9	1	11	4
	Policealne i średnie zawodowe		27	1	28	4	26	5
	Średnie ogólnokształcące		6	0	7	3	13	2
	Zasadnicze zawodowe		34	3	39	5	40	5
	Gimnazjalne		2	0	3	0	2	1
	Podstawowe i podstawowe nieukończone		36	5	27	4	27	3
Podjęcia pracy	Ogółem (praca subsydiowana + praca niesubsydiowana)		106	0	98	0	101	0
	Praca subsydiowana ogółem		19	0	15	0	14	0
	w tym	Miejsca pracy refundowane ze środków FP	3	0	3	0	2	0
		Podjęcie działalności gospodarczej	2	0	0	0	3	0
		Prace interwencyjne	6	0	3	0	5	0

		Roboty publiczne	8	0	6	0	4	0
		Bon na zasiedlenie	0	0	3	0	0	0
	Praca niesubsydiowana ogółem		87	0	85	0	87	0
	w tym	Praca sezonowa	76	0	75	0	76	0
		Pozostałe zatrudnienie	9	0	9	0	9	0
		Podjęcie działalności	2	0	1	0	2	0
Rozpoczęcie szkolenia			9	0	4	0	12	0
Rozpoczęcie stażu			14	0	4	0	5	0
Rozpoczęcie prac społecznie – użytecznych			6	0	4	0	3	0

3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie – w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami realizuje następujące zadania:

1) dofinansowanie do uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze,
3) dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych oraz w komunikowaniu się,
4) realizacja Programu „ Aktywny Samorząd", którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób

z niepełnosprawnościami w życiu zawodowym, społecznym i dostępie do edukacji,

5) umieszczanie osób w domach pomocy społecznej,
6) udzielanie informacji o programach dla osób z niepełnosprawnościami i instytucji,
7) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnością,
8) bezpłatne poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez psychologa, terapeutę rodzinnego i pedagoga,
9) współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Tab. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej środków ze PFRON

Nazwa zadania	**Rok 2017**		**Rok 2018**		**Rok 2019**	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	24	82.734	26	99.720	34	193.368
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	541	293.664	313	333.293	317	353.582
Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	39	34.873	43	40.776	115	114.243

Tab. Realizacja zadań zawartych w Programie: AKTYWNY SAMORZĄD

	Nazwa zadania	Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
MODUŁ I	**Obszar A zad. 1** – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	4 250,00 zł	0	0,00 zł	1	9 775,00 zł
	Obszar A zad.2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
	Obszar A zad. 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy adresowana do osób z dysfunkcja narządu ruchu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	0	0,00 zł
	Obszar A zad. 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy adresowana do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcja narządu słuchu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	0	0,00 zł
	Obszar A. zad. 4 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	0	0,00 zł
	Obszar B zad.1 – pomoc w zakupie sprzętu	11	59 481,20 zł	2	10 300,00 zł	1	4 490,00

	elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania						zł
	Obszar B zad.2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
	Obszar B zad. 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcja narządu wzroku	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	0	0,00 zł
	Obszar B zad. 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia)lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	2	2 754,00 zł

	Obszar B zad. 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności(do 16 roku życia) lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	3	3 627,00 zł
	Obszar C zad.1 –pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0,00 zł	0	0,00 zł	3	30 000,00 zł
	Obszar C zad.2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	10 000,00 zł	2	5 000,00 zł	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Obszar C zad.2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	1	2 100,00 zł
	Obszar C zad. 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	14 022,20 zł	1	14 000,00 zł	0	0,00 zł
	Obszar C zad. 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny	0	0, 00 zł	0	0,00 zł	1	4 146,00 zł

	Obszar C zad. 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	2	10 000,00 zł
	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	0	0,00 zł	2	2 200,00 zł	1	600,00 zł
MODUŁ II	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	24	54 328,24 zł	16	35 396,00 zł	12	31 367,50

4. **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności –** wydaje orzeczenia o niepełnosprawności. Zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu niepełnosprawnych wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności:
   1) znaczny stopień – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy, albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
   2) umiarkowany stopień – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy lub zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
   3) lekki stopień – do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne lub środki techniczne.

Najczęstszymi przyczynami powstawania niepełnosprawności są: wady wrodzone, choroby przewlekłe, oraz wypadki, urazy, infekcje i zatrucia. Aktualnie niepełnosprawność jest zaliczana do jednego z poważniejszych problemów, który staje się coraz bardziej powszechny i dotyczy wielu obszarów życia. Z niepełnosprawnością fizyczną bardzo często wiąże się niemożność pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Orzeczenie o zaliczeniu do osób z niepełnosprawnościami pozwala korzystać z określonych form pomocy i uprawnień:

- ulg podatkowych, komunikacyjnych, zwolnień z opłat radiowo – telewizyjnych i telekomunikacyjnych, na podstawie odrębnych przepisów,
- rehabilitacji leczniczej, turnusów rehabilitacyjnych,
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- uzyskania odpowiedniego zatrudnienia i korzystania ze specjalistycznych szkoleń,

- zasiłku pielęgnacyjnego,

- korzystania z karty parkingowej.

Tab. Decyzje wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2017 - 2019

Wyszczególnienie		**2017r.**		**2018r.**		**2019r.**	
		Do 16r.ż	**Pow. 16r.ż.**	**Do 16r.ż.**	**Pow. 16r.ż.**	**Do 16r.ż.**	**Pow. 16r.ż.**
Liczba decyzji wydanych przez powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności	**ogółem**	**152**	**749**	**143**	**763**	**215**	**801**
	lekki	-	176	-	178	-	192
	umiarkowany	-	344	-	336	-	359
	znaczny	-	229	-	249	-	250
Przyczyny niepełnosprawności i liczba osób którym wydano orzeczenia	U P	5 4	32 115	9 4	33 112	4 2	29 111
	L O R E S T M N I C	14 4 27 10 14 3 5 22 24 20	12 19 212 8 134 31 38 110 38 0	12 5 21 8 15 4 4 21 19 21	21 15 203 4 126 38 38 115 49 9	23 5 25 10 19 6 10 38 32 41	18 16 221 6 140 34 57 124 44 1

* Powiatowe Zespoły orzekają niepełnosprawność u dzieci do 16r.ż. bez określania stopnia niepełnosprawności

** Znaczenie symboli niepełnosprawności:

U – upośledzenie umysłowe, **P** – choroby psychiczne, **L** – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, **O** – choroby narządu wzroku, **R** – upośledzenie narządu ruchu, **E** – epilepsja, **S** – choroby układu oddechowego i krążenia, **T** – choroby układu pokarmowego, **M** – choroby układu moczowo – płciowego, **N** – choroby neurologiczne, **I** – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, **C** – całościowe zaburzenia rozwojowe

Tab. Podział wydanych orzeczeń ze względu na płeć

2017r.		**2018r.**		**2019r.**	
Kobiety	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**
389	360	381	382	402	399

5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie

Jest koedukacyjną jednostką organizacyjną pomocy społecznej pobytu dziennego przeznaczoną dla 41 dorosłych osób niepełnosprawnych w stopniu głębokim, umiarkowanym i lekkim.

Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzi następujące formy działalności:

1) treningi funkcjonowania w życiu codziennym, w tym: higieny, dbałości o własny wygląd, kulinarny, umiejętności praktycznych, gospodarowania własnymi środkami finansowymi oraz umiejętności komunikacyjnych,
2) treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: zajęcia indywidualne, zajęcia grupowe – psychoedukacyjne,
3) treningi umiejętności spędzania wolnego czasu, w tym: zajęcia muzyczne i filmowe, biblioterapii, sportowe,
4) poradnictwo psychologiczne,
5) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych oraz profilaktyka zdrowotna,

6) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym : pisanie pism do urzędów, wypełnianie przekazów pocztowych, dokonywanie różnych rodzajów opłat,
7) terapia ruchowa.

Działalność Domu poprzez stosowanie specjalistycznych form pomocy daje szansę użytkownikom na odzyskanie przez nich zdolności do funkcjonowania w określonych rolach społecznych oraz zwiększa i wzmacnia ich stopień samodzielności.

6. Poradnia psychologiczno - pedagogiczna

Poradnia realizuje zadania w następującym zakresie:

1) wspomagania wczesnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
2) profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom, i młodzieży z grup ryzyka,
3) terapii zaburzeń rozwojowych i zachowań destrukcyjnych,
4) wspomagania wychowawczej funkcji rodziny
5) pomocy uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowania kariery zawodowej,
6) prowadzenia edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
7) pomocy rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów.

Z usług Poradni psychologiczno – pedagogicznej skorzystało:
- w 2017r. - 722 osoby,
- w 2018r. – 725 osób,
- w 2019r. – 849 osób,

Ilość wydanych orzeczeń w poszczególnych formach wsparcia w latach 2017 – 2019

Lp.	Formy wsparcia dziecka niepełnosprawnego	2017r.	2018r.	2019r.
1.	Kształcenie specjalne	75	154	150
2.	Wczesne wspomaganie rozwoju	35	47	52
3.	Nauczanie indywidualne	68	54	44
4.	Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze	2	2	5
5.	Obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne	2	-	-
	Ogółem	**182**	**257**	**251**

7. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Mławie

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Mławie jest jedyną placówką kształcenia specjalnego na terenie Powiatu Mławskiego. Swoją ofertą edukacyjną obejmuje dzieci i młodzież z powiatu mławskiego oraz powiatów ościennych (powiat: działdowski, żuromiński, nidzicki) Do Ośrodka uczęszczają uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną (lekką, umiarkowaną, znaczną oraz głęboką), z autyzmem, zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością narządów ruchu oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (mózgowym porażeniem dziecięcym, uszkodzeniami wzroku, słuchu, schorzeniami neurologicznymi). Do Placówki uczęszczają dzieci w wieku od 3 roku życia – przedszkole specjalne, poprzez szkołę podstawową, po 24 – latki kontynuujące naukę w szkole branżowej I stopnia oraz szkołę przysposabiającą do pracy. Ponadto w ramach zajęć wczesnego wspomagania rozwoju terapią objęte są dzieci z różnymi deficytami rozwojowymi od chwili urodzenia do momentu rozpoczęcia nauki szkolnej.

W strukturach placówki znajduje się

1. Przedszkole specjalne,
2. Szkoła Podstawowa Specjalna,
3. Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna (BS Ist.),
4. Specjalna Szkoła Przyspasabiająca do Pracy (PDP),
5. Zespoły rewalidacyjno – wychowawcze,

Liczba uczniów uczęszczających do Specjalnego Ośrodka Wychowawczego w latach 2017-2019

Szkoła	**Typ szkoły**	**Rok szkolny**		
		2016/2017	2017/2018	2018/2019
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	Przedszkole	10	10	11
	SP	53	63	69
	Gimnazjum	27	24	12
	ZSZ	26	14	5
	BS I st.	-	0	9
	PDP	11	16	20
	Zespoły rewalidacyjno-wychowawcze	17	17	14
Ogółem:		**144**	**144**	**140**

Praca z uczniem opiera się na szeroko pojętej zasadzie indywidualizacji. Każdy z wychowanków realizuje indywidualny program edukacyjny dostosowany do potencjalnych możliwości rozwojowych, skonstruowany w oparciu o wielospecjalistyczną diagnozę funkcjonalną z uwzględnieniem zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Ośrodek w większości przystosowany jest dla uczniów niepełnosprawnych. Komunikacje między piętrami ułatwia winda osobowa. Udział Ośrodka w programie pn.”Program wyrównywania różnic między regionami” pozwolił pozyskać środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na przystosowanie toalet dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo oraz poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przy

dofinansowaniu z PFRON Ośrodek jest w posiadaniu mikrobusu 9 – cio osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym na wózkach inwalidzkich.

8. Szkoły z klasami integracyjnymi.

1. **Szkoła Podstawowa nr 6 w Mławie im. Kornela Makuszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi** jest jedyną szkołą, do której uczęszcza 566 uczniów w tym 46, które są osobami niepełnosprawnymi. Szkoła pomaga uczniom ujawniać zdolności, rozwijać talenty oraz przezwyciężać trudności. Szkoła ponadto oferuje fachową opiekę dydaktyczno – wychowawczą, terapię pedagogiczną, psychologiczną, logopedyczną oraz integrację sensoryczną.

2. **Zespół Szkół nr 2 w Mławie** kształci uczniów w zawodach poszukiwanych na rynku krajowym, a także zagranicznym. W skład Zespołu Szkół nr 2 wchodzi Technikum Nr 2 im. Antoniny Mrozowskiej oraz **Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 im. Antoniny Mrozowskiej z oddziałem integracyjnym w zawodzie kucharz.** Do Zespołu Szkół uczęszcza 452 uczniów, w tym 22 osoby z niepełnosprawnościami. Młodzież ma zapewnione warunki do efektywnego przyswajania wiedzy pod kątem teoretycznym i praktycznym.

9. Zakłady Opieki Zdrowotnej

W stosunku do osób niepełnosprawnych realizują następujące zadania:

1) leczenie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej – publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
2) kierowanie do leczenia specjalistycznego i rehabilitacji – publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
3) rehabilitacji leczniczej (SPZOZ, Przychodnia „Arnika”),
4) zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny (SPZOZ),
5) leczenie szpitalne (SPZOZ).

Powyższe zadnia realizowane są w oparciu o umowy na świadczenia zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia. Większość świadczeń z zakresu rehabilitacji wykonywana jest przez

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mławie, który realizuje je w trybie stacjonarnym oraz dziennym.

8. Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzegowie

Jest placówką pobytu dziennego przeznaczoną na 25 osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Prowadzi działalność w zakresie:

1) indywidulanej i zespołowej terapii zajęciowej,
2) świadczeń zdrowotnych, obejmujących: opiekę pielęgniarską, rehabilitację ruchową, psychoterapię indywidualną i grupową,
3) treningów umiejętności społecznych i czynności życia codziennego,
4) organizacji zajęć o charakterze kulturalnym, sportowym i turystycznym,
5) świadczeń socjalnych, w tym żywienia i pomocy rzeczowej.

9. Dom Pomocy Społecznej w Bogurzynie

Dom przeznaczony jest dla 50 osób przewlekle psychicznie chorych. W ramach zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej prowadzona jest opieka, pielęgnacja, rehabilitacja oraz terapia indywidualna i grupowa osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej. Tworzone są indywidualne programy dostosowawcze opracowywane na podstawie diagnozy zdrowotnej i psychologicznej oraz funkcjonowania społecznego i możliwości samoobsługi. W ramach terapii stosowane są różnorodne formy aktywizacji mieszkańców mające na celu poprawę funkcjonowania tych osób w społeczeństwie.

10. Ośrodki Pomocy Społecznej

Na obszarze powiatu mławskiego funkcjonuje 9 Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W ramach działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizują one następujące zadania:

1) udzielanie pomocy środowiskowej w postaci zlecania usług opiekuńczych oraz opieki pielęgnacyjnej,
2) udzielanie pomocy finansowej w postaci zasiłków pielęgnacyjnych i rodzinnych, zasiłków celowych, okresowych i stałych,
3) udzielanie pomocy specjalistycznej w postaci poradnictwa, terapii i pracy socjalnej,

4) udzielanie pomocy rzeczowej,
5) współpraca z innymi jednostkami pomocy społecznej, w tym z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Tab. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodkach Pomocy Społecznej na terenie powiatu mławskiego w latach 2017 – 2019

Lp.	**Ośrodki pomocy społecznej w powiecie**	**2017r.**	**2018r.**	**2019r.**
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie	245	242	228
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie	155	158	165
3	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie	10	12	11
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgowie	35	39	35
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipowcu Kościelnym	45	42	38
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfni Kościelnej	44	40	30
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stupsku	34	32	31
8.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie	40	41	41
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie	75	71	66
10.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku	27	44	43

11. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami

W corocznym Programie Współpracy Powiatu Mławskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ustala się priorytetowe zadania publiczne dotyczące działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W Programach Współpracy w latach 2017-2019 realizowano następujące zadania:

1) organizowanie imprez i spotkań o charakterze integracyjnym z udziałem osób niepełnosprawnych
2) organizowanie imprez kulturowych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach
3) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów aktywujących osoby niepełnosprawne.

Każdego roku na tworzenie Programu Współpracy duży wpływ mają organizacje pozarządowe poprzez udział w ankiecie oraz konsultacjach społecznych. Ankieta dotyczy oceny Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz propozycji zadań.

W latach 2017-2019 żadna z organizacji nie wniosła uwag oraz propozycji dotyczących realizacji zadań z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Na przełomie lat 2017-2019 przeprowadzono otwarte konkursy ofert na realizację w powiecie mławskim zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych w następującym zakresie:

1. Integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną oraz poprawa funkcjonowania tych osób w środowisku lokalnym poprzez działalność rehabilitacyjną, sportową, kulturalną, terapeutyczną.

W ramach powyższego zadania w poszczególnych latach zrealizowano:

Rok 2017 – 7 zadań (w tym spotkania integracyjne osób niepełnosprawnych, wycieczki krajoznawczo – turystyczne, udział osób niepełnosprawnych w wydarzeniach związanych z tradycją i kulturą polską, zajęcia edukacyjne); łącznie we wszystkich zadaniach wzięło udział 205 osób.

Rok 2018 – 5 zadań (w tym spotkania integracyjne osób niepełnosprawnych, wycieczki krajoznawczo – turystyczne, zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne); z powyższych zadań skorzystały 173 osoby z niepełno sprawnościami.

Rok 2019 – 6 zadań (w tym spotkania integracyjne osób niepełnosprawnych, wycieczki krajoznawczo – turystyczne, zajęcia terapeutyczne); łącznie we wszystkich zadaniach wzięło udział 193 osoby.

Największym zainteresowaniem wśród powyższych zadań cieszą się wycieczki turystyczno-rekreacyjno-terapeutyczne oraz zajęcia terapeutyczne aktywujące osoby niepełnosprawne.

Podstawowym celem w/w zadań jest wyrównanie szans osób z niepełno sprawnościami, prowadzenie ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz kształtowanie warunków do godnego życia i samorealizacji.

Organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób z niepełno sprawnościami z terenu powiatu mławskiego:

1) **Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Mławie**

Stowarzyszenie liczy 49 członków. Organizacja tworzy korzystne warunki do pełnego fizycznego i osobowego rozwoju ludzi upośledzonych umysłowo oraz aktywnego i godnego uczestnictwa ich w życiu społecznym, a także niesie pomoc ich rodzinom.
Stowarzyszenie organizuje spotkania i pogadanki dla rodziców dzieci upośledzonych umysłowo, jak również imprezy okolicznościowe, gry i zabawy, zajęcia kulturalno – sportowe i rekreacyjne połączone z integracją.

2) **Katolickie Stowarzyszenie Wspierania Dzieł Miłosierdzia i Ewangelizacji „Serce za Serce”**

Stowarzyszenie liczy 28 członków. Organizacja działa na rzecz osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów, niesie pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Stowarzyszenie prowadzi działania mające na celu integrację osób z niepełnosprawnością organizując różnego rodzaju zajęcia aktywizujące, wycieczki.

3) **Polski Związek Głuchych**

Organizacja zrzesza, integruje i rehabilituje osoby niesłyszące, rozwiązuje ich problemy oraz działa w kierunku wyrównywania szans rozwojowych, edukacyjnych, zawodowych i społecznych.

4) **Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii i Innych Chorób Onkologicznych „AMAZONKI”**

Stowarzyszenie prowadzi wolontariat, profilaktykę raka piersi (głownie w szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu mławskiego), zdobywa wiedzę i rozpowszechnia materiały informacyjne dotyczące profilaktyki raka piersi.

5) **Stowarzyszenie „Bądźmy Razem”**

Stowarzyszenie działa na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z pomocy społecznej, niepełnosprawnych, samotnych oraz społeczności lokalnej. Umożliwia szerszego dostępu do różnych form pomocy, możliwości aktywnego uczestnictwa w akcjach społecznych na szczeblu lokalnym oraz krajowym. Podstawowy celem działalności Stowarzyszenia jest integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym, wzmacnianie poczucia przydatności społecznej tych osób oraz tworzenie warunków do współuczestniczenia w życiu społecznym.

6) **Stowarzyszenie „Daj Szansę”**

Misją stowarzyszenia jest pomoc rodzinom w odnalezieniu się w środowisku, wyjście naprzeciw ludziom sprawnym. Organizuje imprezy kulturalne, wycieczki, turnusy rehabilitacyjne, basen, hydromasaż, zajęcia muzyczno - plastyczne.

III. REALIZACJA PROGRAMU

1. **Miejsce realizacji –** obszar powiatu mławskiego.
2. **Adresaci Programu:**
    - osoby z niepełnosprawnościami,
    - rodziny osób z niepełnosprawnościami,
    - organizacje pozarządowe osób z niepełnosprawnością oraz działające na rzecz tej grupy osób,
    - placówki oświatowe kształcące osoby z niepełnosprawnościami,
    - kadra i wolontariusze zaangażowani w proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami.

3. **Realizatorzy programu:**
    - Powiat Mławski
    - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie
    - Powiatowy Urząd Pracy w Mławie
4. **Współrealizatorzy:**
    - administracja rządowa,
    - administracja samorządowa oraz jej jednostki organizacyjne,
    - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
    - organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego oraz wolontariacie,
    - zakłady opieki zdrowotnej.
5. **Źródła finansowania:**
    - budżet jednostek samorządu terytorialnego,
    - środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
    - środki EFS i innych funduszy Unii Europejskiej.

6. **Termin realizacji Programu:**
    - w zakresie zadań bez kosztowych – praca ciągła,
    - w zakresie zadań wymagających nakładów finansowych – cały rok budżetowy,
    - w zakresie środków pochodzących z programów krajowych i Unii Europejskiej – w danym roku budżetowym, w okresie przyznania środków oraz w terminach realizacji określonych w umowach.

IV. CEL PROGRAMU

1) CEL GŁÓWNY

Głównym celem Powiatowego Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021 – 2030 jest zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym poprzez wyrównywanie szans oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie postaw społecznych mających na celu tworzenie środowiska przyjaznego dla osób z niepełno sprawnościami.

2. Likwidacja barier technicznych, w komunikowaniu się oraz architektonicznych dająca możliwość uczestnictwa osobom z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.
3. Poprawa dostępności oraz wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami.
4. Wzmacnianie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.
5. Inicjowanie i integrowanie działań jednostek i organizacji pozarządowych w zakresie wzmacniania wspierania osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.

2) CEL SZCZEGÓŁOWY 1.: kształtowanie postaw społecznych mających na celu tworzenie środowiska przyjaznego dla osób z niepełnosprawnościami.

Zadania:

1. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych zmierzających do podniesienia świadomości społecznej związanych z problematyką niepełnosprawności.
2. Prowadzenie poradnictwa związanego z problemami i potrzebami osób z niepełnosprawnościami.
3. Prezentacja osiągnięć osób z niepełnosprawnością w zakresie kultury, sportu, nauki.
4. Wspieranie wolontariatu i innych form wspierania osób z niepełnosprawnościami.
5. Promowanie organizowanych przez różne środowiska i instytucje imprez integracyjnych.
6. Zniesienie barier i wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami.

Oczekiwane rezultaty:

1. Pozytywne zmiany w świadomości społecznej dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami.
2. Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością oraz organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

3) CEL SZCZEGÓŁOWY 2.: likwidacja barier technicznych oraz architektonicznych w komunikowaniu się dająca możliwość uczestnictwa osobom z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.

Zadania:

1. Stopniowa likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej oraz w budynkach i mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami.
2. Likwidacja barier w komunikowaniu się poprzez zwiększenie dostępu do technologii informatycznej.
3. Prowadzenie usługi tłumacza języka migowego i języków pokrewnych w Starostwie Powiatowym w Mławie
4. Likwidacja barier transportowych poprzez zakup środków transportu dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami dla jednostek organizacyjnych powiatu i gmin oraz organizacji pozarządowych
5. Realizacja programów dofinansowywanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Poprawa warunków życia osób z niepełnosprawnościami.
2. Przyśpieszenie procesu integracji społecznej.
3. Zwiększenie osobistego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.
4. Zwiększenie możliwości komunikowania się za pomocą nowoczesnych technologii.

4) CEL SZCZEGÓŁOWY 3.: poprawa dostępności oraz wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami, w tym uczestnictwo w edukacji ustawicznej

Zadania:

1. Dostosowanie szkół działających na obszarze powiatu mławskiego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
2. Wspieranie innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
3. Wspieranie kształcenia ustawicznego dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost poziomu świadomości osób z niepełnosprawnościami o konieczności podnoszenia kwalifikacji oraz idei uczenia się przez całe życie.

2. Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do kształcenie na każdym poziomie.
3. Wzrost poziomu wykształcenia wśród osób z niepełnosprawnościami.

5) CEL SZCZEGÓŁOWY 4.: wzmacnianie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Zadania:

1. Promocja zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy.
2. Wzmocnienie usług pośrednictwa pracy.
3. Informowanie pracodawców o prawnych aspektach zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
4. Promowanie samozatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
5. Promowanie udziału osób z niepełnosprawnościami w stażach, pracach interwencyjnych, kursach i szkoleniach zawodowych.
6. Promowanie tworzenia miejsc pracy na otwartym rynku pracy przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
7. Promowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w podnoszeniu swoich kwalifikacji poprzez ich uczestnictwo w ogłaszanych projektach i programach krajowych jak i unii europejskiej.
8. Zapobieganie zjawisku dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy.
9. Zapewnienie osoby do pomocy dla osób z niepełnosprawnościami, którzy ze względu na swoje ograniczenia takiej pomocy potrzebują.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
2. Zmiana negatywnego nastawienia społecznego odnośnie zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.
3. Wzrost liczby pracujących osób z niepełnosprawnościami i spadek stopy bezrobocia.
4. Zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami prowadzących samodzielne życie i posiadających niezależność ekonomiczną poprzez uzyskanie pracy.
5. Poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin osób z niepełnosprawnościami.

6) **CEL SZCZEGÓŁOWY 5.: inicjowanie i integrowanie działań jednostek i organizacji pozarządowych w zakresie wzmacniania wsparcia i uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.**

Zadania:

1. Przekazywanie informacji oraz ofert pomocy skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.
2. Ciągłe podnoszenie jakości usług ukierunkowanych na osoby z niepełnosprawnościami.
3. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
4. Konsultowanie z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych projektów uchwał, programów oraz działań dotyczących pomocy skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.
5. Współpraca i wymiana informacji pomiędzy instytucjami w zakresie problemów osób z niepełnosprawnościami oraz działań podejmowanych na poziomie gminy i powiatu dotyczących problematyki niepełnosprawności.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost aktywności podmiotów i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym, szczególnie w zakresie zwiększania aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności finansowej, podnoszenie umiejętności pracy z osobami z niepełnosprawnościami, w tym sprawowania opieki i udzielania niezbędnej pomocy.
2. Wzrost aktywności w życiu publicznym osób z niepełnosprawnościami w powyższych obszarach.
3. Stworzenie płaszczyzny wymiany informacji i wzajemnego dialogu.
4. Podnoszenie wiedzy organizacji pozarządowych w zakresie możliwości ubiegania się o środki krajowe i europejskie przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami.
5. Wypracowanie sposobów integracji środowisk osób z niepełnosprawnościami.

7) **CEL SZCZEGÓŁOWY 6.: pomoc dorosłym osobom niepełnoprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnoprawności oraz osobom niezdolnym do podjęcia pracy.**

Zadania:

1. Utworzenie Powiatowego Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego dla osób dorosłych niepełnosprawnych.
2. Współpraca przy tworzeniu na obszarze powiatu mławskiego warsztatów terapii zajęciowej dla minimum 20 osób niepełnosprawnych niezdolnych do podjęcia pracy posiadających wskazanie do uczestnictwa w warsztatach.

V. PODSUMOWANIE

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami jest dokumentem, w którym wskazane zostały kierunki działań mające na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami. Działalność prowadząca do realizacji powyższych celów polega na tworzeniu warunków prowadzących do wyrównania szans integracji społecznej oraz zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Drugim aspektem jest podejmowanie działań, skierowanych na wzmocnienie samodzielności i wykorzystanie potencjału osób z niepełnosprawnością i na rzecz środowiska lokalnego. W realizację działań należy włączyć osoby z niepełnosprawnością, pracodawców, instytucje ustawowo działające na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz organizacje pozarządowe. Współpraca wszystkich zainteresowanych podmiotów będzie najlepiej sprzyjać osiągnięciu zamierzonych celów.
Powyższy Program może stanowić podstawę do ubiegania się o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu
/-/ Barbara Stańczak